Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	2025-2027
Institution	HHX UCRS Ringkøbing
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Historie B
Lærer(e)	Anders Smith Melgaard Johansen (2.g. – 3.g)
Hold	HHX 24B
Opdateret	17. september 2026

Titel 4	Krig og krise del 1. 1920 – 1933 (Anders Smith Melgaard Johansen)
Titel 5	Krig og krise del 2. 1933 – 1945 (Anders Smith Melgaard Johansen)
Titel 6	Opsamling (Anders Smith Melgaard Johansen)

Titel 4 **Undervisere:**	**Krig og krise del 1. 1920 - 1933** **Anders Smith Melgaard Johansen**

Indhold	I den første del af undervisningsforløbet: *Krig og krise* har eleverne arbejdet med og udforsket emnet krig og krise i perioden fra 1920'erne og frem til Hitlers magtovertagelse i 1933. Fokus har været på mellemkrigstidens Europa og de nationale og internationale kriser, som prægede perioden politisk, økonomisk og samfundsmæssigt. Forløbet har givet eleverne indsigt i væsentlige begivenheder og udviklingslinjer i 1900-tallets historie med særligt fokus på: • Hovedlinjer i Danmarks og verdens historie • Væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer • Udviklingen i Europas position i verden • Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv • Økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand • Historiebrug og formidling Eleverne har fordybet sig i tre centrale temaer: • Afslutningen på Første Verdenskrig og dens konsekvenser, herunder Versaillestraktaten og de politiske og økonomiske eftervirkninger i Europa. • Den økonomiske verdenskrise i 1930'erne, med fokus på årsager, konsekvenser og krisens betydning for samfundsudviklingen. • Udviklingen af politiske ideologier i mellemkrigstiden, med særligt fokus på nationalsocialismen og kommunismen og deres betydning. Forløbet har således givet eleverne en bred forståelse af både nationale og internationale perspektiver på retfærdighed, magt og sociale forandringer.
Faglige mål	• analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde. • reflektere over samspillet mellem mennesker og natur • analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling. • skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende.

	• demonstrere viden om fagets identitet og metoder. • Anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug.
Anvendte tekster	*Artikler* Sherk, B. (1938, 14. oktober). Du har to køer. The Chicago Daily Tribune. Folkedrab.dk. (n.d.). Kilde: Industriproduktion og femårsplaner 1927-1937. Fra: https://folkedrab.dk/kilder/kilde-industriproduktion-fem-aarsplaner-1927-1937 Uddrag af Josef Stalin beretning om resultaterne af den første femårsplan - januar 1933. Kilde: Stalin, Josef: Leninismens Problemer, København 1940, side 423-427. Uddrag af: Molotivs beretning om kollektiviseringen. Kilde: Resis, Albert (red.): Molotov remembers. Inside Kremlin Politics. Conversations with Felix Chuel, Chicago 1993, side 242-243 Lammers, K. C., & Laursen, J. N. (2024, 3. oktober). *Youngplanen*. Lex.dk. https://lex.dk/Youngplanen *Klip & film* Danmarks Radio. (2017, 14. oktober). *Det svære demokrati* [Video]. (17:22 – 22:00 min.) DR Skole. https://www.dr.dk/skole/historie/udskoling/tv-serien-det-svaere-demokrat Oversimplified. (2017, 8. maj). WW1 - Oversimplified (Part 2) [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=Mun1dKkc_As History Channel. (2017, 27. oktober). *Woodrow Wilson's Fourteen Points* [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=lbdhxLVlrhI Udvalgte klip: Holland, A. (Instruktør). (2019). *Den sorte jord* [Film]. Iannucci, A. (Instruktør). (2017). Stalins død [Film]. **Undervisningsbøger** Bryld, C.-J., & Hansen-Damm, P. (2018). Kapitel 6: Skuddet i Sarajevo. I Verdenshistorie til hhx. Systime. https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=538 Hansen-Damm, P. (2018). Kapitel 6: Stormagtsforbund. I C.-J. Bryld & P. Hansen-Damm, Verdenshistorie til hhx. Systime. https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=546

	Hansen-Damm, P. (2018). Kapitel 6: Wilsons idéer. I C.-J. Bryld & P. Hansen-Damm, Verdenshistorie til hhx. Systime. https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=556 Hansen-Damm, P. (2018). Kapitel 6: Versaillestraktaten. I C.-J. Bryld & P. Hansen-Damm, Verdenshistorie til hhx. Systime. https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=558 Hansen-Damm, P. (2018). Verdenshistorie til HHX. Systime. Fra https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=566 Hansen-Damm, P. (2018.). Verdenshistorie til HHX – Planøkonomien indføres. Systime. Fra https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=578 Hansen-Damm, P. (2018). Verdenshistorie til HHX – Kollektivisering af landbruget 1929–1936. Systime. Fra https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=579 Hansen-Damm, P. (2018). *Kapitel 8: Krisen i trediverne*. I C.-J. Bryld & P. Hansen-Damm, *Verdenshistorie til hhx*. Systime. https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=304 Hansen-Damm, P. (2018). *Kapitel 8: Arbejdsløsheden i Tyskland 1919–1939*. I C.-J. Bryld & P. Hansen-Damm, *Verdenshistorie til hhx*. Systime. https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=349 Hansen-Damm, P. (2018). *Kapitel 8: USA: Det store chok i 1929*. I C.-J. Bryld & P. Hansen-Damm, *Verdenshistorie til hhx*. Systime. https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=590 Hansen-Damm, P. (n.d.). *Kapitel 8: USA: New Deal*. I C.-J. Bryld & P. Hansen-Damm, *Verdenshistorie til hhx*. Systime. https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=591
Antal normalsider	Ca. 90 normalsider

Titel 5 **Undervisere:**	**Krig og krise del 2. 1933 - 1945** **Anders Smith Melgaard Johansen**

Indhold	I den anden del af undervisningsforløbet, "Krig og Krise", har eleverne undersøgt og arbejdet med emnet krise og krig i perioden 1933-1945. Undervisningen har bl.a. haft et fokus på Anden Verdenskrig og den økonomiske optrapning, der førte til konflikten, samt de konsekvenser, krigen havde for både Danmark og internationalt. Forløbet har givet eleverne indsigt i væsentlige begivenheder og udviklingslinjer i 1900-tallets historie med særligt fokus på: • Hovedlinjer i Danmarks og verdens historie • Væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer • Udviklingen i Europas position i verden • Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv • Historiebrug og formidling "Forløbet har dermed givet eleverne en omfattende forståelse af både nationale og internationale perspektiver på retfærdighed, magt og samfundsforandringer."
Faglige mål	demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv Analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde Reflektere over samspillet mellem mennesker og natur– Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende– Demonstrere viden om fagets identitet og metoder Anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug Formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Anvendte tekster	*Artikler* Adolf Hitlers tale i den tyske Rigsdag, 1. september 1939. Uddrag - Dahlberg, R. (2001). 12 taler der formede Europa (1. udgave). København: Aschehoug. 44-52. Kilde: https://www.dansketaler.dk/tale/adolf-hitlers-tale-i-den-tyske-rigsdag-1939#source Winston Churchills tale i Underhuset, 3. September, 1939 Kilde: Churchill, W.S. (1965). Taler. København: Gyldendal. 21-22. https://www.dansketaler.dk/tale/tale-i-underhuset#related

	Jensen, O. (1940). Løjtnant Olav Jensens beretning om kampene ved Bjergskov 9. april 1940. I A. Stevns (Red.), *9. april skildret i breve fra danske soldater* Kildekritiske øvelser: *Spadeslaget - Nationalsocialistiske optøjer i Haderslev 1940*. fra https://kilderne.dk/laeringstilbud/kildekritiske-oevelser/spadeslaget/ Danmarkshistorien. (n.d.). Erik Scavenius' tale ved tiltrædelsen som udenrigsminister den 8. juli 1940. Fra fra https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/erik-scavenius-ved-tiltraedelsen-som-udenrigsminister-8-juli-1940 Handberg Nilsson, A. (2023, 8. marts). *De udnyttede tidens kvindesyn og snød tyskerne gang på gang*. Østerbroliv. Morozova, M. I., Alexievich, S., Hammond, K. & Lezhneva, L. (1995). "I Am Loath to Recall": Russian Women Soldiers in World War II. Women's Studies Quarterly, 23(3/4), 80-81. **Udflugt** I forbindelse med forløbet har eleverne selvstændigt planlagt og gennemført en udflugt, hvor de indsamlede kildemateriale om den tyske flygtningekirkegård i Oksbøl. Et sted, hvor en stor del af de tyske flygtninge ankom under og efter Anden Verdenskrig. ***Klip & film*** DR. (2019, 29. december). *Kampen om historien: Var Scavenius landsforræder?* [Video]. (00:00 – 18:21) https://www.dr.dk/drtv/episode/kampen-om-historien_-var-scavenius-landsforraeder_160318 History Channel. (2021, april 14). Operation Barbarossa: Hitler's failed invasion of the USSR [Video]. YouTube. Hentet 6. maj 2025, fra https://www.youtube.com/watch?v=gr_-HjefPi0 Nagorski, A. (2019, 22 maj). *Why Germany was doomed to be defeated in 1941* [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=oKFCD0hEAqQ&t=161s Lund, R. (Instr.). (2015). *9. april* [Film]. Nordisk Film. (19:30–40:00). Methling, S. (Instr.). (1945, december 6). *Danmark i lænker* [Video]. YouTube. https://youtu.be/8-wxSfX1Gy8?si=y-hzPAw6oKazWNOR&t=115 (02:00 – 07:00) Rikli, M., & Buhre, W. (Instruktører). (1940). *Kampf um Norwegen – Feldzug 1940* [Video]. Oberkommando der Wehrmacht. https://www.youtube.com/watch?v=DF8D_uOgLwU&t=1s **Billeder** Ukendt kunstner. (ca. 1941–1945). *Zamenim! [Plakat]*. Sovjetunionen: Sovjetisk statslig propaganda.

	Samsonov, M. I. (1952). *Сестрицa [Søster] [Maleri]*. Rusland: Tretyakov-galleriet. Miller, J. H. (1943). *We Can Do It! [Plakat]*. Westinghouse Electric Corporation. **Undervisningsbøger** Systime. (2018). Kapitel 9: Appeasementpolitikken. I Verdenshistorie til hhx. https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=615 Systime. (2018). Storbritanniens og Tysklands forsvarsudgifter 1935–1940. I *Verdenshistorie til hhx*. https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=300 Systime. (2018). Kapitel 9: Krigsudbruddet: Tyskland angriber Polen 1939. I Verdenshistorie til hhx. https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=626 Systime. (2018). Verdenshistorie til HHX. Kapitel 9: Samarbejdspolitik og modstandsbevægelse. https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=838 Systime. (2018). Kapitel 9: Danmark – på hvilken side? I Verdenshistorie til hhx. https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=621 Systime. (2018). Kapitel 9: Krigens faser – Tysklands triumfer 1939–1941. I Verdenshistorie til hhx. Hentet fra https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=628 Systime. (2018). kapitel 9: *Krigens faser - Tysklands nederlag 1941-1945*. Verdenshistorie til HHX. https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=836
Antal normalsider	Ca. 80 normalsider